

druhou a Bratislava musí se proto i při platnosti zvláštního procesního práva na Slovensku považovati též ve smyslu § 548 čis. 2 a 3 c. ř. s. za tuzemsko. Různost předpisů knihovního práva v obou oblastech nemá pro posouzení tohoto sporu význam, takže žalovaná se marně dovolává této různosti.

Nejvyšší soud zrušil platební rozkaz a uložil prvému soudu, by o žalobě dále jednal.

D ů v o d y:

Pokud dovolatelka vytýká napadenému rozsudku nesprávné právní posouzení námitky, že rozkazní řízení bylo v souzeném případě nepřipustné proto, že řízení rozkazní je právu platnému na Slovensku neznámé a že nižší soudy pochybily, nepřihlédnuvše k tomu, že dlužní úpis je vystaven na Slovensku a že tedy listina, na jejímž základě se žádá vydání platebního rozkazu, předpisu § 548 č. 2 c. ř. s. nevyhovuje, nelze těmito vývodům v posléze uvedeném směru upřít oprávněnosti. Strany ujednavše v dlužním úpisu, že k rozhodnutí sporů z dlužního úpisu jest věcně příslušný pražský soud, daly tím na jevo, že spory mají býti posuzovány podle práva platícího v sudišti, tedy v zemích historických (srovnej v témž smyslu rozh. čis. 10861 a 4594 sb. n. s.). Otázku přípustnosti řízení rozkazního jest tedy posuzovati podle práva platného v tomto území. Podle tohoto práva nevyhovuje však listina, na jejímž základě bylo žádáno o vydání platebního rozkazu, ustanovení § 548 č. 2 c. ř. s., poněvadž dlužní úpis, na němž podpis žalované jako vydavatelky jest ověřen, není ověřen notářem tuzemským. Tuzemskem ve smyslu civilního soudního řádu jest podle čl. XXIX uvoz. zák. k civilnímu soudnímu řádu v doslovu čl. III čis. 3 zák. čis. 161/21 sb. z. a n. území Československé republiky, ve kterém platí tento zákon, tedy území historické, takže dlužní úpis ověřený veřejným notářem v Bratislavě nelze považovati za soukromou listinu ověřenou tuzemským notářem. Poněvadž dlužní úpis nemá zákonné náležitosti čis. 2 § 548 c. ř. s., nemělo návrhu na vydání platebního příkazu býti vyhověno a nemohlo mu býti vyhověno ani podle ustanovení čis. 3 § 548 c. ř. s., poněvadž podle tohoto zákonného ustanovení se žádá, by věcné právo bylo vloženo v některé tuzemské veřejné knize, čímž jest rozuměti tuzemskou pozemkovou knihu, to jest pozemkovou knihu u soudů, kde platí civilní soudní řád, čemuž ale v souzeném případě tak není. Důsledkem toho bylo dovolání vyhověti a jak shora rozhodnouti, při čemž se podotýká, že bude na prvním soudu, by o žalobě položil první rok a dále jednal, poněvadž žaloba se hodí, aby o ní bylo dále jednáno (§ 554 c. ř. s.).

Čís. 12702.

Pracovní soudy (zákon ze dne 4. července 1931, čis. 131 sb. z. a n.).

Nejde-li již o pohledávku ze služebního poměru, nýbrž o pohledávku, jejímž právním důvodem jest dohoda učiněná po skončení tohoto poměru, není odůvodněna příslušnost pracovních soudů.

(Rozh. ze dne 16. června 1933, R II 215/33.)

Žalobou, zadanou na okresním soudě v T., domáhala se zaměstnatelka na zaměstnanci zaplacení pohledávky, jež sice vznikla ze služebního poměru, již však zaměstnanec uznal po skončení služebního poměru. Žalovaný vznesl námitku nepřislušnosti soudu, maje za to, že jest příslušným pracovní soud. Soud první stolice námitce vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku nepřislušnosti. Důvody: Procesní soud odmítl žalobu proto, že prý okresní soud v T. v souzeném případě jest nepřislušným dle § 42 j. n. Stížnost tvrdí, že se tak stalo neprávem. Uplatňuje, že žalobní nárok vyplývá z úvěrní a zástavní listiny ze dne 22. dubna 1930, ve které obě strany ujednaly ve smyslu § 104 j. n. výlučnou příslušnost okresního soudu v T. Existence této dohody o příslušnost spadá do doby, kdy zákona o pracovních soudech nebylo. Zákon tento nemá zpětné působnosti, takže, i kdyby šlo o pohledávku z pracovního poměru, nemohl by tento právní poměr, před léty zaniklý, býti podřaděn pod nový zákon. Podle § 1 zákona ze dne 4. července 1931, čís. 131 sb. z. a n. jsou pracovní soudy, nehledíc k hodnotě předmětu sporu, výlučně příslušné rozhodovati o sporech z pracovního, služebního nebo učebního poměru, založených soukromoprávní smlouvou, vzniklých mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. O takový spor v souzeném případě však nejde, nýbrž žalobní nárok vyplývá z úvěrní a zástavní listiny ze dne 22. dubna 1930, ve které ujednána byla ve smyslu § 104 j. n. výlučná příslušnost okresního soudu v T. Jaký skutkový a právní poměr této listině jest podložen, jest nerozhodným, a přešel tento případný, skutkový a právní stav uvedenou listinou novací v poměr listinou ujednaný. K provedení tohoto sporu jest příslušný dovolaný okresní soud. Jelikož zákon o pracovních soudech nemá zpětné působnosti, nemohl by tento spor ani, kdyby šlo o pracovní poměr, u pracovního soudu býti projednán, jelikož existence dohody listinou stanovené spadá do doby, kdy zákona o pracovních soudech ještě nebylo.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

V souzeném případě nelze sice přisvědčiti rekursnímu soudu, že prorogace, ujednaná v době, kdy zákon o pracovních soudech nebyl ještě v platnosti, bránila by projednání tohoto sporu u pracovních soudů, avšak nejde o spor uvedený v § 1 zmíněného zákona, třebas odůvodnění rekursního soudu pro tento jím též vyslovený názor není případné. Žalobkyně sice uvedla v žalobě, že žalovaný byl vedoucím její prodejny, že pro závazky, které z tohoto poměru mohly vzniknouti, podepsal s manželkou úvěrní a zástavní listinu z 22. dubna 1930 a že po ukončení tohoto poměru vznikla pro ni pohledávka, jejíž zaplacení se domáhá žalobou. V přípravném spise, jehož obsah přednesla u ústního jednání, však uvedla, že nárok její nevyplývá z pracovního poměru, nýbrž z uznání obou žalovaných, a u ústního jednání z 10. ledna 1933 přednesla, že pohledávka vznikla sice za služebního poměru, že však ji žalovaný p o s k o n č e n í pracovního poměru výslovně

uznal, o čemž nabídla důkaz prohlášením z 23. září 1931. Tím změnila právní důvod uvedený v žalobě a tedy i žalobu podle § 235 c. ř. s. Žalovaný nevznesl proti tomu námitky a pustil se do jednání o změněné žalobě, uváděje výslovně, že při konečném súčtování z 23. září 1931 uznal proti žalobkyni jen částku 4.323 Kč 30 h, kterou se zavázal uhradit a kterou také vyrovnal. Bylo proto podle druhého odstavce § 235 c. ř. s. míti za to, že svolil ke změně žaloby. Nešlo tedy již o pohledávku ze služebního poměru, nýbrž o pohledávku, jejíž právním titulem byla dohoda učiněná po skončení tohoto poměru. Spory této právní povahy patří však před řádné soudy. Námitku přednesenou v řízení před prvním soudem, že nedošlo k výslovné písemné úmluvě o prorogaci, poněvadž listina jest podepsána jen žalovanými, neuplatňují stěžovatelé již v dovolacím rekursu, nýbrž uvádějí, že v oné listině byla dohodou stran umluvena příslušnost okresního soudu v T. bez ohledu na výši předmětu sporu.

Čís. 12703.

Věřitel, jenž má zástavní právo k movité věci, musí uplatniti svou pohledávku žalobou, by tím získal exekuční titul, umožňující mu vedení exekuce podle předpisů o vymáhání pohledávek.

Zástavní žaloba jest však zbytečná, má-li žalobce již v rukou exekuční titul (podle § 1 čís. 17 ex. ř.), jenž mu umožňuje, by na jeho základě podle předpisů exekučního řádu docílil zpeněžení věci dané mu do zástavy.

Nabytím soudcovského zástavního práva nepozbývá věřitel výhod, jež mu poskytuje smluvní zástavní právo.

Zbytečnost žaloby není sice důvodem k jejímu odmítnutí, žalobě však nelze vyhověti, byla-li námitka žalovaného, že žaloba jest zbytečnou, uznána za opodstatněnou.

(Rozh. ze dne 17. června 1933, Rv I 1989/31.)

Proti žalobě, již se domáhal žalobce na žalovaném, by žalovaný byl uznán povinným strpěti, by na osobní automobil značky »Tatra« č. N XX 580 vedl žalobce exekuci pro svou vykonatelnou pohledávku 3.900 Kč s 6%ními úroky ode dne 1. listopadu 1930, od kteréžto povinnosti se může žalovaný osvoboditi zaplacením této pohledávky, — namítl žalovaný, že je v tomto případě pořad práva nepřipustným, ježto žalobce má pro svou pohledávku již exekuční titul v notářském spisu. Procesní soud prvního stádu žalobu zamítl. Důvody: Z notářského spisu má soud za zjištěno, že si žalovaný vypůjčil od žalobce celkem 3.900 Kč a že za tuto pohledávku dal mu do zástavy automobil zn. »Tatra« N XX 580. Současně v odst. III. prvního článku dal žalovaný souhlas, by žalobce mohl přímo na základě tohoto notářského spisu vésti exekuci. Toto zjištění dostačuje podle názoru soudu k rozhodnutí sporné věci. Žaloba o realizaci zástavy má totiž jen tenkrát smysl, když žalobce nemá pro svou pohledávku exekuční titul,